

GOVERNMENT SERVICE ADMINISTRATION Washington DC.

Innledning ved **Wanda R. Kopacz**, direktør for GSA, Center for International Information

Orienterte kort om GSAs nye rolle innen IT:

- Mistet det operative ansvaret for IT
- Mistet sin formelle autoritet/instruksjonsmyndighet innen IT-området
- Kun ansvar for policy og for systemer/prosjekter med problemer
- Clinton: Har gitt GSA i oppdrag å lage tverrfunksjonelle rådgivningsgrupper med andre «Agencies».

Mer generell informasjon ved **Kopacz assistent/NK Martha**

GSA har forhandlet fram avtaler med verdi på ca. US\$ 1 milliard. Disse avtalene er stilt til disposisjon for andre «Agencies», og har medført stordriftsfordeler som bl.a. reduserte kontraktskostnader. Parallell til Ft: Statskjøp i Norge.

Den amerikanske føderale stat har ca. 7 mill. ansatte, eksklusive forsvaret. I løpet av de siste to år har det vært en bemanningsreduksjon på 200.000 føderale ansatte.

GSA har ca. 18.000 ansatte (redusert fra ca. 22.000). Av disse arbeider 800 med IT (før 1.200), og 380 av disse med policy.

GSA har blitt en fasilitator (tilrettelegger) istedenfor en godkjenner.

Elektronisk handel ved **Deborah Germak**, Federal Electronic Commerce Acquisition Program Management Office, GSA

Snakket om elektronisk handel, herunder EDI.

President Clinton: Initiativ for reduksjon av «Red Tape»: Fra papir til elektronisk handel - utviklet slik:

- National Performance Review (NPR)
- Presidentordre i 10/1993 (Memorandum)
- Federal Acquisition Streamlining Act (FASA) 1994 (lov om strømlinjeforming av anskaffelsesprosessene)

- Federal Acquisition Reform Act (FARA) 1995 (lov om reformering av føderale anskaffelsesprosesser)

ARBEIDSMETODE 1

I 1995: Opprettet «anskaffelsesteam», sammensatt fra flere «agencies». Innhentet erfaringer fra privat sektor og telecomindustrien.

Formål: Å danne grunnlag for en egen GSA/føderal arkitektur for anskaffelsesprosesser basert på standardiserte komponenter og erfaringer allerede dannet i privat sektor (og i DoD).

ØNSKEDE EFFEKTER OG VIRKEMIDLER

- DoD's erfaringer er at en sparer penger på elektronifisering og rutineomlegging
- En antar at mindre bedrifter (<500 ansatte) lettere kan tilby sine produkter til føderale etater. Hermed oppnår man en ønsket effekt ved å støtte «ryggraden» i U. S. A. 's forretningsliv.
- En ønsker å ha «ett ansikt» utad mot næringslivet.
- En ønsker å benytte internasjonale standarder for å oppnå effektene (EDI/ANSI/EDIFACT).
- En ønsker å benytte eksisterende applikasjoner internt i de forskjellige Agencies (for ikke å måtte skifte ut alt).

LITT STATISTIKK

I fiskalåret 1992 gjaldt følgende

- For anskaffelser mindre verdt enn \$ 25k:
 - ⇒ 98% av arbeidet nedlagt (intern innsats)
 - ⇒ 10% av de totale anskaffelsesverdier
- For anskaffelser mer verdt enn \$ 25k:
 - ⇒ 2% av arbeidet nedlagt (intern innsats)
 - ⇒ 90% av de totale anskaffelsesverdier
- 85% av totale anskaffelsesaktiviteter var verd mindre enn \$2500/mnd.

Mye småkjøp!

Dette førte til lov om strømlinjeforming av de føderale anskaffelsesprosessene (FASA) i 1994, som igjen gav støtet til en endring i fullmaktsreglene (forsøk):

- Kjøpsgrense for forenklet avskaffelsesprosess (ikke anbud) ble økt fra \$25.000 til \$50.000.
- Ved «minikjøp» (kjøp verd mindre enn \$2.500) kunne kredittkort nyttes.

FACNET (Federal Acquisition Computer NETWORK).

Nettverk basert på standardiserte tjenester (X.500, X.400, X.435, SMTP/MIME etc.) hvor føderale innkjøpere kan gjennomføre innkjøp få føderale kontrakter i en lovmessig riktig form.

- INCENTIV Simplified Aqc. Threshold (SAT): Ved kjøp basert på elektroniske kanaler ble kjøpsfullmakten økt til hele \$100.000.
- Nettet er ikke Internet, men «statsinternt»
- Value Added Network tjenestetilbydere (VAN's) forhåndsgodkjennes. Dette er private tjenestetilbydere som tilbyr datakraft og handelsapplikasjoner til brukere.

- Nettverket benyttes bl.a. av US tropper i Bosnia.

Tilpasning av IT for funksjonshemmede: **Doug Wakefield**, IT Accommodation, GSA

Foredraget omhandler de funksjonshemmedes rettigheter til å aksessere offentlig informasjon via IT. Dette er lovfestet i en lov som heter Rehabilitation Act.

Hovedproblemet for de funksjonshemmede (for de synshemmede) er at informasjon på IT (WWW) nå presenteres grafisk og ikke tegnbasert. Bilder kan ikke konverteres til Braille (blindeskrift). Tilsvarende problemstilling gjelder for døve/hørselshemmede i forbindelse med «lydsnutter» på Internet, og i andre sammenhenger for andre funksjonshemmede. GSA/IT Accommodation jobber for at IT kan benyttes av folk med funksjonshemninger og har i denne forbindelse etablert et senter. På dette senteret tester de ut ulike former for hjelpemidler, og presenterer løsninger for de som ønsker å se. Det utarbeides en «Citizen Handbook» som veiledning innen området.

For spesielt interesserte er Wakefields Internet-adresse doug.wakefield@gsa.gov. URL: <http://www.gsa.gov/coca/>

WEB-master **Maryann Haffey**, GSA, orienterte om US Government på WWW.

Haffey er ansvarlig for GSA's WEB-sites. I denne forbindelse deltar hun i et føderalt samordningsorgan for føderale WEB-sites.

Det er ikke en felles sentral styring av utseende og profil for WEB-bruken i US Gov, men det er utviklet et rammeverk/veiledning. Totalt er det ca. 800 WEB-mastere i gov. (Det kunne kanskje vært en fordel med litt koordinering og styring.)

US Gov hadde et så stort troverdighetsproblem at det var et poeng at WEB-sidene ikke skulle se ut som om de kom fra gov.

Vår kommentar må være at det må være bedre å forsøke å lage en felles profil for US Gov som er entydig funksjonelt og vennligere, og som gir et visst inntrykk av å være tilpasset prinsippet om «One Stop Shopping». På denne måten kan en kanskje medvirke til «en vennligere stat».

Maryann Haffey hadde en del prinsipper og «slogans» som hu gav uttrykk for. En WEB-side skal være:

- for folket (informasjonen de trenger)
- ved folket (til nytte og hjelp i daglivet)
- av folket (tilgjengelig for alle)

Dette medfører særlige utfordringer:

- Tilgang for alle (24 timer i døgnet)
 - ⇒ fysisk tilgang (postkontor, bibliotek, supermarked, Internet kafé, kabel-tv i heimen etc.)
 - ⇒ enkelt adressering (f.eks. URL: //staten.selvangivelse.no/)
 - ⇒ presentasjonsform (utnyttelse av WWW-mulighetene)
- Gode søkermotorer, - hva du trenger og ikke hvor det er. “One stop shopping”. Horisontal/tverrfunksjonell tilgjengelighet.
- Interaktivitet (hente informasjon, bestille tjenester, f.eks. sende selvangivelse/lånesøknad).

Organisering av WEB-prosjekt. Hvem bør delta:

- Markedsfolk
- Strategifolk
- Forretningsfolk
- Teknikere (kun for å dytte løsningen inn på maskinene, og evt. for å illustrere teknologiens muligheter)
- Djevelens advokat

Den store tekniske utfordringen er å integrere de store eksisterende databasene inn i WEB-løsningen (dette har særlig et sikkerhetsaspekt).

Governmentwide Electronic Messaging Program Management Office (E-Mail PMO), **Jack L. Finley.**

E-Mail PMO, en gruppe innenfor Government Service Administration(GSA), er sammensatt for å forme et program som omhandler hvordan de sentrale myndigheter skal oppnå en strømlinjeformet elektronisk meldingsutveksling, internt og mot de vanlige innbyggerne.

E-Mail PMOs strategiske planer.

- Øke kvaliteten og effektiviteten innen det offentliges elektroniske meldingsutveksling.

- Være pådriver i prosessen rundt innføring av elektronisk meldingsutveksling.
- Tilby profesjonell hjelp for de som måtte ha behov for det.

Programmet er initiert gjennom "Office of the Vice President", etter en undersøkelse som viste at tilstanden innen elektronisk meldingsutveksling var rimelig dårlig. Programmet er foreløpig planlagt over en periode på 2 år, og det ble vedtatt å sette fokus på følgende områder:

- Sikkerhetsbetingelser
- Tekniske betingelser
- Funksjonelle betingelser
- Ledelses betingelser

E-Mail PMO har planlagt å utføre jobben gjennom 5 delprogrammer:

1. STRATEGI

Lage strategisk plan og handlingsplaner samt sette opp prioriterte mål.

2. SAMORDNING AV KATALOGER

Registreringsansvaret for GOSIP og samordningsansvaret for de sentrale myndigheters X.500 base.

3. VERDISKAPNING

Bruke E-mail Technology Center(ETC) som "help desk"

4. SAMARBEID

Ta initiativ på tvers av departementer. Lage navnestandarder og standarder for sikker meldingshåndtering mellom X.400 og SMTP/MIME.

PMO blander seg for øvrig ikke opp i om de enkelte etater bruker X.400 eller X.500.

5. FELLESSYSTEMER

Oppmuntre til å bruke så få felter i X.400 som mulig. Støtte leverandører som lager produkter som kan brukes innen det offentlige elektroniske meldingsutvekslingsprogram.

Visjonen er at det skal være enkelt for alle å kommunisere med alle. Elektronisk meldingsutveksling skal fungere mellom alle offentlig ansatte på alle plan, og i tillegg fungere mot innbyggerne som de er ansatt for å hjelpe.

GSA-Advantage.

GSA-Advantage er et IT-basert system under utvikling for å forbedre innkjøpsfunksjoner.

Dette on-line system gjør det mulig for virksomhetene å se hva GSA kan tilby, sammenlignet tilbud og plassere ordrer. Systemet er en formidler for kjøpere og selgere og gjør det lettere å gjøre riktige innkjøp til konkurransedyktige ajurførte priser.

Målet for systemet er å samle alle GSA's tilbud i en katalogbeskrivelse, med ajourført pris og leveringsbetingelser for å gi en forenklet metode for innkjøp. Innen oktober 1998 vil systemet gi samlede tilbud gjennom:

- Federal Supply Service (FSS) Wholesale Special Order Program
- The FSS Customer Supply Center og
- The GSA Schedule Program

Ved bruk av GSA-Advantage kan du peke, klikke og kjøpe. Du kan raskt se over innholdet, utføre søk på nøkkelord om produktets spesielle informasjon, se over leveringsbetingelser og samle/tiltre en ordre. Du kan til og med «parkere» ditt innkjøpsmål til den som er autorisert for innkjøp i din virksomhet, som på det grunnlag gjennomfører innkjøpet. En blir ansett som autorisert dersom en har:

- statlig kjøpekort: IMPAC VISA eller
- et GSA kontonummer med GSA's gitte passord

Allerede idag kan kjøpere og selgere bruke GSA-Advantage for innsyn gjennom Internet's World Wide Web ved nytte av Mosaic, Netscape osv.

For de som nå vil gjøre innkjøp med IMPAC-kort kreves at Netscape Navigator brukes. Netscape innsyn med GSA's server gir høyeste nivå/grad kryptering som for tiden er tilgjengelig i USA. Idag er Netscape Navigator tilgjengelig til redusert pris gjennom GSA Schedule Contract.

Eksempler på fordeler for kjøpere:

- Kjøpere behøver ikke lengre hente papirdokumenter for oversikter eller kataloger.
- Umiddelbar elektronisk tilgang til millioner av varemerker.
- Ajourførte gjeldende priser.
- Virksomheter får tilgang på ulike virksomhetsnivå.
- Tidsbesparende å finne fram til aktuelle produkter.
- Kjennskap til GSA's interne innkjøpspraksis ikke lengre nødvendig.
- Raskere å plassere ordrer.
- Forbedret/kortere leveringstid ved bruk av EDI
- Alle GSA's produkter tilgjengelig i ett system.

Eksempler på fordeler for selgere:

- Rask og lett identifisering av varebestilling øker salgsmulighetene.
- Innkjøpsordre gjennom EDI gir raskere effektivering.
- Faktura gjennom EDI gir elektronisk overførbar betaling.
- Bedre oversikt og tilgang til sluttbruker.

Program for fremdrift av systemet:

Tilgang for innsyn og søk ferdig 3. kvartal 1995.

Varebestilling ferdig 4. kvartal 1995.

Varebestilling med GSA Pament ferdig 1. kvartal 1996.

Special Order Program og GSA Schedule Program tas i bruk i 3. kvartal 1996.

Ordre for detaljhandel tas i bruk 4. kvaral 1996.

Alle GAS's utviklingsmoduler ferdig innen 2. kvartal 1998.

«ONE STOP»

Internett service for småbedrifter fra statsadministrasjonen i USA

Innledning.

Småbedriftene i USA beskjeftiger ca 60 % av arbeidsstyrken og står for 50 % av salgsinntektene i privat sektor. Veksten i sysselsettingen kommer hovedsakelig fra småbedriftene. I 1994 skaffet disse bedriftene 2 millioner nye arbeidsplasser.

En undersøkelse foretatt av Næringsdepartementet i USA blant småbedriftene viste at en av de største belastninger ved etablering av en ny bedrift, var et tungt lovverk kombinert med en masse «unødvendig» papirarbeid og innrapportering av informasjon til staten. Tilsvarende problemstillinger kjenner vi igjen også i Norge gjennom flere prosjekter som er initiert fra Statskonsult.

I president Clintons valgprogram fra 1992 lovet han å effektivisere statsforvaltningens samhandling med næringslivet og som et ledd i dette programmet ble det bl.a. satt iverk tiltak som skulle gå direkte mot småbedriftene. Et av disse tiltakene er kalt «The US Business Advisor», og vi fikk en kort gjennomgang av denne løsningen.

The US Business Advisor.

Hovedmålet med denne løsningen er å gi nystartede bedrifter elektronisk tilgang til ca 60 føderale organisasjoner som regulerer amerikansk forretningsliv. Dette gjelder alt fra råd om etablering av et selskap til rådgivning om eksportrettet virksomhet.

Tjenesten er utviklet som en Internett-løsning der bedriftene kan hente ut og levere elektronisk utfylte skjemaer med søknader etc. Videre skal tjenesten gi informasjon om hvordan man kan komme i kontakt med tilsvarende bedrifter som man eventuelt ønsker å drive elektronisk handel med. En viktig tjeneste var også en nyhetsformidling og interaktiv spørring om endringer i lovverk etc. Denne tjenesten ble oppdatert ukentlig.

Foruten å yte ren service ønsket regjeringen med dette opplegget å styrke konkurransekraften til småbedriftene i forhold til globale storbedrifter. Man oppfordret bl.a. til å danne konsortier for å øke eksportmuligheten for småbedriftene.

De første målbare resultatene av disse nye tjenestene var spart advokattid og en halvering av den tid det tok å starte en bedrift i forhold til statsapparatet. Det neste målet er å utvide tjenestene til gjennomføring av elektroniske transaksjoner via Internett som f.eks. yte lån, sende inn skatteoppgaver, forenkle oppgaveplikten fra næringsliv til forvaltning osv.

Vurdering.

Denne tjenesten er absolutt noe som man bør vurdere i Norge i sammenheng med de andre prosjektene som Statskonsult har på tilgrensede områder. Løsningen finnes idag i en «betaversjon» som man kan få tilgang til via The Small Business Administration i Washington. Forøvrig kan vi selv søke i nåværende versjon på følgende adresse: <http://www.business.gov>.

ROLE OF GSA's CHIEF INFORMATION OFFICER

Joe M. Thompson (CIO)

Thompson viste innledningsvis til ICA-konferansen på Malta sommeren 1995, hvor han hadde hatt stort utbytte av innlegg og drøftinger med norske deltakere som Jens Nørve, Katarina de Brisis og Torgeir Jonvik.

Joe M. Thompson var inntil nylig leder for hele IT-virksomheten til GSA (med omlag 1100 ansatte totalt i hele USA), og leder etter en omorganisering nå avdelingen for policy, planning og evaluering (med omlag 85 ansatte). I tråd med retningslinjer fra visepresident Al Gore og programmet National Performance Review (NPR) og GSA tatt egen-medisin ved «separating policymaking from service delivery».

Han omtalte ulike sider ved NPR-programmet, og viste til at det nå er 2 år siden senator Cohen fremmet sin utfordring om bedre IT-bruk i forvaltningen, med fokus på 3 områder;

- * Ingen IT-investeringer uten en business-plan (Unngå teknologifokusering)
- * Organisere grupper med kompetente IT-ledere på tvers av departement-skiller (understøtte sentrale initiativer, erfaringsutveksling, utredningsvirksomhet)
- * Ikke lenger grand design som modell for utviklingsprosjekter. Pilotprosjekter og uttesting i mindre skala vektlegges.

Det settes store krav til nytten av IT-investeringer; det brukes årlig billioner dollar i forvaltningen på IT-området, og J. Thompson uttalte at en årlig avkastning på 25 % av denne investeringen anses for å være et velfundert krav. (I denne sammenheng ga han spøkefullt uttrykk for at CIO-betegnelsen heller var ment som chief investment officer, kfr. også den formidable vektleggingen av innkjøpsområdet som vi registrerte på politisk/administrativt nivå i forvaltningen).

Jim Flyzik - sjef for GITS - Gov. Info. Tech. Services

Ansvarlig for arbeidsgruppen for omstrukturering av offentlig forvaltning.

Prosjekt: REINVENTING GOVERNMENT

Bakgrunn for denne gruppen er at President Clinton har uttrykt nødvendighet for å omstrukturere prosessene i offentlig forvaltning med IT til å underbygge dette. Målsetningen med denne restruktureringen er en mer effektiv og tjenesteytende offentlig forvaltning.

Clinton administrasjonens initiativ til å utvikle en nasjonal informasjons infrastruktur og plattform for «National Performance Review - NPR» er basis for GITS` arbeid.

GITS arbeidsgrupper består hovedsakelig av representanter fra departementer og etater.

Aktiviteter koordineres med partnere fra

- industri
- universiteter
- kongressen
- visepresidentens stab

Basis for GITS er rapporten «Reengineering through Information Technology». Denne setter fokus på bruk av IT som et viktig hjelpemiddel til å omstrukturere offentlig forvaltning. GITS jobber ut fra den oppfatning at fokus på «reengineering» er mye viktigere enn å nedbemanne, og å redusere økonomiske rammer for offentlig forvaltning. GITS ønsker å omstrukturere måten offentlig forvaltning leverer sine tjenester til folket.

GITS` målsetninger:

- a) Utvikle visjoner på tvers av føderal, statlig og kommunal sektor, med IT som underbygger prosesser på tvers. Dette inkluderer partnerskap med industrien og universiteter.
- b) Gir «kundene» - det amerikanske folket - rask, sikker og effektiv tilgang til offentlig informasjon og tjenester
- c) Utvikle og implementere IT-verktøy, metoder, prosedyrer og standarder som grunnlag for et kundevennlig offentlig.

Dagens utfordringer i statsforvaltningen:

- for mye papirarbeid
- lite eller ikke noe samarbeid på tvers av det offentlige

Omstrukturering må skje horisontalt, finne fellesfunksjoner på tvers av etater. Offentlige tjenester må være tilgjengelige når folk trenger dem.

EKSEMPLER PÅ TILTAK

- a) Virtuelle kontorer - benytte IT til å knytte sammen offentlige etater.
Problem: Folk må forholde seg til diverse offentlige kontorer
Skape 1 integrert «one-stop-shopping» via internet, kiosker etc., samt elektronisk tilgang til offentlige kontorer.
- b) «Business advisor»
Mål: Internettjenester for etablering, råd og veiledning av bedrifter
- d) Tjenester for folk uten PC.
Kiosker, nye telefontjenester, Interaktiv TV. Ønsker offentlige tjenester inn i hjemmene til folk.
- e) 1 nasjonalt nettverk på tvers av offentlig forvaltning ved at de forskjellige direktorater og etater forkaster sine egne private nettverk.
Dette gir muligheter som:
 - bekjempe kriminalitet
 - rettferdig og bedre kvalitet på helsetjenester
 - mer korrekt informasjon som grunnlag for skatt, forenklet selvangivelse.33 stater vil være pilot i 1996 for forenklet selvangivelse. Enkelte borgere vil ikke behøve å skrive selvangivelse i det hele tatt.
- f) SMARTkort for å holde rede på informasjon som:

- kredittkort
- medisinsk informasjon
- forsikring
- etc.
- g) Nye tjenester på Internett:
 - Virtuelle offentlige kontor
 - Skatteinfo.
 - Orientering etablering av bedrifter
- h) Elektroniske tjenester
 - Elektronisk handel - NAFTA - elektroniske tolldeklarasjoner
 - Statlig E-Post: bringer med seg nye informasjonskanaler

IDÈKONKURRANSE

IT innovasjonsfond: Prosjekter på tvers av forvaltningsorganer.
Konkurranse i gode ideer.

Mål: Å spare offentlige utgifter; sparte midler går tilbake til a) borgere b) til offentlige etater
c) til fondet.

UTFORDRINGER

- personvern, sikkerhet, digitale signaturer
- Vi begynner å kommunisere på tvers av landegrensene, fri konkurranse innen telekomm.industrien skaper et GLOBALT KOMMUNIKASJONS NETTVERK
Hvordan skal vi jobbe sammen i et globalt perspektiv?? Grensene er vekk innen global IT.

HVORDAN VIL MAN MÅLE SUKSESS?

Suksess vil bli målt på bakgrunn av publikums tilbakemeldinger på kvalitet og tilgjengelighet.
Den vil også bli målt på økt produktivitet, strategisk satsning på IT, IT-infrastruktur og partnerskap i offentlig forvaltning:

- a) At tjenester til publikum leveres til rett tid, har høy kvalitet og tilgjengelighet, lett å benytte og opprettholder sikkerhet.
- b) Økt produktivitet, papirbaserte tjenester elimineres.
- c) IT må anerkjennes om strategisk ressurs i forvaltningen
- d) Infrastrukturen på tvers av offentlig sektor må være på plass for å sikre kommunikasjon mellom føderale, statlige og kommunale enheter.
- e) Partnerskap mellom det offentlige og industrien må virke. Partnerskap mellom føderale, statlige og kommunale enheter må fungere.

GAMIS

Louis Adams, Deputy CIO, Public building service, GSA.

Gamis er forkortelse for «Glenn Asset Management Information System». Dette er et informasjonssystem for eiendommer og bygninger som føderale myndigheter enten eier eller leier. Foredraget besto av en presentasjon av løsningskonseptet for applikasjonen med en etterfølgende demonstrasjon av applikasjonen.

Løsningen var konstruert som et ledelsesinformasjons-system som ga tilgjengelighet til en rekke allerede innsamlede data, sammenstilte disse og presenterte informasjonen gjennom et avansert grafisk grensesnitt. Følgende typer informasjon var tilgjengelig:

- * Bygninginformasjon med oversikt over areal, historisk informasjon og ledig areal
- * Bruks- og leieforhold
- * Finansielle profiler med utgifts- og inntektsbeskrivelser
- * Bygninger over hele verden var dekket
- * Regionale kontakter for PBS
- * Katalog over senats- og kongressmedlemmer med info om deres syn på offentlig bygningsvirksomhet
- * Kommersiell tilgjengelig utleieareal som kan være aktuelt for fremtidig leie

Informasjonen ble presentert gjennom et Lotus Notes/Windows grensesnitt. Gjennom kall til eksisterende databaser kunne en få presentert bilder av de aktuelle bygninger, bruke GIS-verktøy til å orientere seg og velge ut de bygninger en ønsket å få mere informasjon om og få en rekke data presentert som grafer.

De ansvarlige for systemet hadde konkrete planer om videreutvikling og forskjellige tillegg av informasjon.

Systemet virket avansert og relativt brukervennlig selv om brukerne måtte være vant til bruk av forskjellige PC-verktøy for å kunne utnytte mulighetene. Det ble ikke presentert noen evalueringer av systemets faktiske bruk blant ledere og saksbehandlere. Systemet ble oppfattet som interessant fra representanten for Statsbygg som deltok. For andre deltakere ble GAMIS oppfattet som et bra eksempel på integrasjon av eksisterende data og presentasjon av disse gjennom avanserte grafiske verktøy og bruk av digitale kart.

Automated Acquisition Support Tools Report

Ginni Schaeffer, IT Management Division, GSA

Foredraget presenterte en undersøkelse av tilgjengelige automatiske innkjøpsstøtte-systemer som var blitt gjennomført for å kunne gjøre disse systemene mere tilgjengelig for offentlige institusjoner og foretak.

Gjennom «National Performance Review» og «Federal Acquisition Streamline ACT», har det blitt et betydelig fokus på innkjøpsrutinene i det offentlige i USA. Det har tidligere vært reist hard kritikk både internt og eksternt mot de eksisterende ordningene. Det har derfor vært viktig for det offentlige å få til endringer her. Den undersøkelse som ble presentert fulgte et vanlig oppsett for evalueringer av IT-systemer.

Det er store forskjeller mellom Norge (Europa) og USA på innkjøpsområdet og den presenterte undersøkelsen hadde derfor begrenset verdi utover det å vise satsningen på økt bruk av EDI i forbindelse med offentlig innkjøp og presentere en motodikk for hvordan slike undersøkelser kan gjennomføres. Det fantes en rekke tilgjengelige og aktuelle systemer på det amerikanske markedet.

**IBM
HIGHWAY 1
Washington DC.**

Innlegg ved Wayne Goeller.

Highway 1 er en «non-profit» organisasjon finansiert av IBM, Apple, AT&T, Novell og Quantum etter initiativ fra en senator. Hensikten er å gi politikere kjennskap til IT-løsninger, slik at de bedre forstår konsekvensene av vedtak som berører eller omfatter IT.

Senteret har vært åpent i 1 år, og har hatt 2.200 besøk siden da. En vesentlig andel av de besøkende utgjøres av skoleklasser og kunder til leverandørene som har finansiert senteret.

Hva gjør IBM relatert til offentlige kunder

IBM satser på en løsningsorientert tilnærming til markedet. IBM har tilrettelagt organisasjonen med «markeds» spesialister som skal ha den nødvendige kunnskap om hvilke utfordringer markedet står overfor, og hvilke løsninger som best kan avhjelpe disse.

IBM er gjennom sine økonomiske vanskeligheter. CEO **Lou Gerstner** bygger sin forretningsfilosofi på 6 strategier, hvorav en er å beholde IBM som et selskap hvor man kan tilby kundene et totalt produktspekter. Gerstner diskuterer jevnlig disse strategiene med utvalgte kunder og «Wall Street».

Innovasjon og vitalitet vektlegges. Hva angår applikasjonsutvikling søker IBM allianser for å kunne inkludere disse i sitt produktspekter, eksempelvis oppkjøp av TIVOLI.

Det offentlige markedet globalt har felles utfordringer. Man ser:

- sammenfallende behov over landegrensene
- felles globale endringer
- behov for kommunikasjon mellom land
- myndigheter har ikke råd til å tilby alle jobb eller gi understøttelse
- de lokale myndigheter forsvare egne områder

Den enkelte samfunnsborger ønsker:

- bedre kvalitet på offentlige tjenester
- bedre tilgang til tjenester

Man ser at det private næringsliv kan levere, og setter krav til at det offentlige må følge etter til samme kvalitetsnivå.

Ledelsesutfordringene er:

- beholde / øke popularitet
- vise positiv utvikling på kost / nytte forholdet
- privatisering
- innkjøp

Behovene og utfordringene er ganske like fra land til land, vel å merke på et overordnet nivå. «Mass customisation» av applikasjoner er en farbar veg å satse. Målsetningen er å beholde kjernen, endre grensesnitt og således kunne ha gjenbruk av 60% til 70 % på samme basisløsning. Resterende vil være tilpasninger fra land til land.

Kravene fra samfunnsborgere legger økt press på offentlige myndigheter. Samtidig kan den teknologiske utvikling gi kostnadsreduksjoner, som igjen gir rom for nye muligheter og kvalitetsheving på tjenester. Nye kommunikasjonsmuligheter åpner for at enhver info kan sendes til enhver kilde uavhengig av medier, eksempelvis man kan høre sine E-mail pr. telefon.

IBM vurderer myndighetenes utfordringer ganske likt GSA's vurderinger, men selvfølgelig med mer vekt på myndighetenes ansvar for å tilrettelegge for business. I USA ser man at delstatene konkurrerer om å få bedrifter til å etablere seg. De erfarer også at budsjettkutt driver fram innføring av ny teknologi i tjenesteutføringen i delstatene.

IBM har organisert seg med Government som eget markedsområde, og delt dette inn i 4 områder globalt. De mest aktive utviklingsområdene innen offentlig administrasjon er til nå post, public safety + justice, social services, og finans og administrasjon (mye på ligningssiden). Andre land som er kommet langt er Singapore og Canada.

Innlegg ved **Vera Schneider**

Hva er National Information Infrastructure (NII) og National Performance Review (NPR)

Målet for NII er å gjøre arbeidstakerne mer konkurransedyktige. Arbeidet med NII har brakt det offentlige og industri sammen i arbeidsgrupper.

Hensikten med NPR er å bedre service til publikum. IT brukes som verktøy for å gjennomføre endringer. Prosessen kjøres som en «bottom-up» prosess. «The unpredictable certainty»: Vi står med sikkerhet foran store omveltninger, men vet ikke hvordan den nye verden blir seende ut.

I NII «task force» sitter representanter for offentlige myndigheter og industri sammen. I «advisory council» sitter næringsliv, organisasjoner og interessegrupper sammen. Offentlig finansiering er begrenset, og i første rekke prioritert til pilotprosjektet hos mindre bedrifter. Det er fortsatt betydelig usikkerhet knyttet til den samlede finansieringen av NII - tanken er at NII på lenger sikt (3-5år) skal være selvfinansierende, men den initielle finansieringen er usikker.

I G7's prosjekter arbeides det med en GII (Global Information Infrastructure) Stor grad av sammenfall mellom NII's applikasjonsområder og de satsningsområdene som er definert i G7-prosjektene. Egen rapport om The future of the superhighway, det såkalte kick-start initiativet.

Information Revolution Issues 2 mål:

- * NII må gjøres tilgjengelig for alle gratis eller veldig billig.
- * NII må unngå å dele samfunnet inn i have og have-nots.

Fra demonstrasjonene

1. Technology in campaigning

Historien om den lille mann fra Texas som ved hjelp av kona, en scanner, en PC og en faks slo en etablert senator med TV-valgkamp.

Politikere med egne web-sider på Internet, og tilsvarende partier med egne web-sider. Bruk av e-post-server til å kommunisere med sine lokale valgkampmedarbeidere.

Teknologidirektør på Highway 1; **Marcus J. Cannady.**

2. Digital library

Definert som «a collection of multimedia objects».

Funksjoner: store/search/distribute/create & capture data. Håndterer også rettighetsforhold rundt objektene.

Eksempler på nyttige anvendelser:

- vise digitale versjoner av bilder og dokumenter istedenfor originalen, sparer denne for slitasje etc.
- forskning og undervisning
- Vatikanets prosjekt (og andre prosjekter) for å scanne inn gamle dokumenter med spesialutviklet teknologi, for å bevare og tilgjengeliggjøre dette materialet for ettertiden
- filmarkiv
- utdanning i f.eks. radiologi

Teknologien inkluderer spesielle løsninger som:

- programvare for å derivere grovere images av veldig detaljerte images (20 MB for 1 bilde)
- kombinasjon av fritekstsøk og grafiske søk
- «knowledge nets»
digitale vanmerker og andre teknikker for å sikre ulike typer rettigheter

IBM
INSTITUTE FOR ELECTRONIC GOVERNMENT
Washington DC.

Forvaltningen møter nye utfordringer og muligheter i elektronikkens tidsalder. Avansert teknologi restrukturerer enhver industri, inkludert Forvaltningen.

Dette medfører behov for nytenkning - både i forhold til publikumsorienterte tjenester som utdanning og helse/sosial, som på områder som beskatning, elektronisk handel, Personvern og sikkerhetsprørsmål.

Institute for Electronic Government er opprettet for å fungere som en ressurs for ledere i forvaltningen for å forstå og utforske teknologien, fokusere på perspektiver og utvikle strategier for å møte Informasjonsalderen.

For dette formål har man etablert et bredt samarbeid med forvaltningsorganisasjoner som

- National Performance Review
- Council for Excellence in Government
- Society for Information Management

Forskningsmiljøer som

- JFK School of Government, Harvard
- Sloan School of Management, MIT

Forvaltningen selv

Næringsliv

Det er gjennomført en rekke undersøkelser og forskningsprosjekter. Vi fikk presentert én undersøkelse som var gjennomført på forvaltningens 3 nivåer (Federal, state, local), som fokuserer på IT-ledelse i de 3 nivåene.

Responsen var relativt lav ; 45 % federal, 36 % statte, 17% local. Dette viser at man innen forvaltningen ikke er særlig opptatt av spørsmålet.

Undersøkelsen viser også at tilliten til Forvaltningen hadde sunket drastisk de siste 20 år - på føderalt nivå var tilliten mer enn halvert. Dette viser tydelig at Fornyelse er nødvendig!

Interessant var det også at det viste seg at IT-bruk var omvent med tillitten til forvaltningen på de ulike nivåer, altså høyest på lokalt nivå og lavest på føderalt.

Det ble referert at arbeidssituasjonen på Capitol Hill (Kongressen og Senatet) er fullstendig uteknologisk. Videre at størstedelen av publikum heller ikke har stor forståelse for teknologien. Det publikum imidlertid har sans og forståelse for er service. Dette understreker behovet for å fokusere på fornyelse og forbedring av førstelinjen, og skape best mulig service ved hjelp av god IT.

Det ble også skissert som et problem at det fortsatt er IT-folk som besitter lederstillingene på området. Det kunne være interessant å få en bredere faglig bakgrunn i disse stillingene og endre trenden, slik at man kunne få fokusert på flere aspekter og problemområder i utviklingen av prosjekter og programmer. Ikke bare de tekniske og teknologiske, men også juridiske utfordringer og samfunnsmssige barrierer. Dette er jo kjente forestillinger også fra norske forhold.

Undersøkelsen viser også en av barrierene som kan motvirke innføring av IT i organisasjoner. Et eksempel på dette i USA er rigide innkjøpsregler (inntil 3 - 4 års prossess), slik at man ikke får anledning til å anskaffe nødvendig IT-utstyr i amerikansk forvaltning. Videre opplæring, tid/rutiner og “teknologisk terskel”.

Fortsatt er det slik at selv om E-post er derfinert som et effektivt hjelpemiddel er det lavt prioritert når det gjelder IT-investeringer innen organisasjonene. (Muligens fordi man mangler strategi for bruk).

Presentasjon av **Sandi Ludwig** om Electronic Government Service Delivery.

Her ble det fokusert på ideen om å behandle publikum som Kunder av Forvaltningen - "Publikum i fokus". Dette er en ny tanke i USA (om enn ikke i Norge).

Det ansees viktig å kunne nå alle med informasjon og tjenestetilbud - til riktig kostnad.

Distribusjon til publikum ser man for seg kan skje hjemme - til den enkeltes PC -, eller på offentlige steder som bibliotek, postkontor, "kiosker" m.v.

Det ble fokusert på følgende satsingsområder:

- One-stop Government
- Tiltrodd tredjepart
- Elektronisk handel
- Grenser (pass-system)
- Arkiver m.v. - Problemer i forhold til Standard Dokument format

Det er et mål å flytte saksbehandlingensfunksjonen til en terminal, telefon, "kiosk" el.l. Man ønsker imidlertid fortsatt en menneskelig førstelinje . Utfordringen er å gi denne menneskelige saksbehandleren best mulig kompetanse og beslutningsgrunnlag for å løse den enkelte publikumers problemer. (Sml. OSK i Norge). Jfr. også "New-Brunswick prosjektet".

Et praktisk problem har vist seg å være at PC'ene i skranken i førstelinjen ikke var integrert med maskinene "back-office", noe som gjorde informasjonen vanskelig tilgjengelig på helt nødvendig grunnlag.

Man ønsker i første rekke ikke privatisering av tjenestene. (Overraskende?)

Som et eksempel på "One-stop government" fikk vi høre om "Colorado-prosjektet". Dette er et system for Arbeidsformidlingen, hvor man har installert selvnetjeningsterminaler for jobb-søking og A-trygd. Det kan videre være ønskelig å samkjøre dette med private bedrifter i forbindelse med arbeidsformidling/rekruttering. Det er imidlertid viktig å være oppmerksom på hvem som er målgruppe for tjenestene, nemlig publikum.

Internet i forvaltningen ble presentert som et "være eller ikke være" for enhver virksomhet innen kort tid. En virksomhet uten Web-sider i morgen ble sammenlignet med en virksomhet uten telefax idag.

Eksempler på aktiv bruk av Internet som informasjonskanal var "Thomas", et informasjonssystem som inneholder lovgivning, informasjon om lovgivningen og informasjon fra kongressen og Senatet. Tjenesten er gratis i bruk. Ansvar for vedlikehold av "Thomas" ligger hos kongressens bibliotek.

(Eksempel, "Thomas's hjemmeside følger vedlagt)

Hvis vi skal relatere tjenesten til hjemlige forhold kan vi se for oss en kombinasjon av Lovdata og ODIN.

Postvesesenet, U.S. postal Service ble også fremhevet som en institusjon som benytter Internet i sine informasjonstjenester.

Et morsomt system - syntes vi - var informasjonssystemet over bidragsyttere som ikke pååfyller bidragsplikten; "Wanted on the Web". Systemet inneholdt både bilde og en faktaside med informasjon om bidragsytters personlige data. Det var imidlertid uklart i hvor stor grad dette systemet hadde bidratt til forbedringer i bidragsinnbetalingen.

I Norge ville nok et slikt system vært i strid med Personvernlovgivningen, men interessant var det.

Rundtur på Instituttet.

Det var satt opp en rekke **eksempler på systemer og løsninger** - levendegjort ved at de var bygget opp i tilnærmet autentisk miljø. Alle løsningene som blir presentert på instituttet er i faktisk bruk - et eller annet sted i USA.

Det ble presisert at man ønsket å prioritere sektorbaserte løsninger, og basere seg på informasjonsflyt gjennom flere etater.

Vi så bl.a.:

- Eksempel på **service inn i hjemmene** via telefon, PC og video. De formålene som ble highlightet her var muligheten til å arbeide hjemme - "Fjernjobbing", fjernundervisning og omskoleringsformål samt service for arbeidsledige.

Arbeidsformidling - jfr. Ovenfor "Colorado-prosjektet"

- Politioperativt utrykningssystem
- System for informasjonsflyt mellom politi og domstol. Dette innebærer effektivisering i form av gjenbruk av informasjon
- "Touch-Illinois" er et system for informasjon om og fra forvaltningen i delstaten Illinois. I tillegg til lokalinformasjon inneholder dette også informasjon om politiske programmer og politikere. Her er "kiosk-terminaler" brukt som informasjonskanal.
- Skole- og undervisningssystemer basert på kommunikasjon mellom undervisningssted og hjem. Dette medfører at man kan følge undervisningen selv om man i perioder oppholder seg borte fra undervisningsstedet

Avslutningsvis må det imidlertid sies at det er interessant og oppmuntrende USA - med sine store ressurser - ikke ligger så veldig langt foran lille Norge når det gjelder utvikling og løsninger på de områdene vi ble presentert for denne dagen.

HARVARD UNIVERSITY
John F. Kennedy School of Government

Cambridge, Boston

Dr. Jerry Mechling:

**TEKNOLOGISKE PRIORITERINGER FOR FØDERAL
ADMINISTRASJON**

Veldige krav til omstilling og nyskaping stilles i dag til USA's offentlige administrasjon, i særdeleshet til den føderale. Opinionsmålinger i 1995 viste at Federal Government bare har tillit fra 15% av befolkningen. Selv i 1975, like etter Vietnamkrigens slutt, lå oppslutningen på 42-43%.

Federal Governments urovekkende lave omdømme i amerikansk opinion forklarer innretningen på de føderale IT-programmene. Det fremste siktemålet er å gjenvinne tillit, - å legalisere Government. Tillit skal skapes gjennom bedre tjenester. Det er derfor ikke lenger kostnadsreduksjon og ytterligere automatisering som står i front i de føderale IT-programmene, men utvikling av løsninger som er tjenesteorienterte og nyttige for brukerne.

Skal IT-satsingene på føderalt nivå lykkes, må teknologiens potensiale for nyskaping utnyttes fullt ut, fastholdt Mechling. Kostnadsreduksjon er ikke lenger ambisiøst nok. Det kreves innovasjon, ikke bare automasjon av eksisterende delprosesser og deloppgaver. Det er nødvendig å foreta en grunnleggende reorganisering av helhetlige arbeidsprosesser. IT må brukes strategisk, og ikke delegeres til tekniske eksperter. IT-ledelse er det kritiske. IT-ledelse er selve hovedspørsmålet (THE issue) på offentlig sektor. Målet for strategisk IT-ledelse må være å reorganisere arbeid. Den må starte med å bryte opp hovedmønsteret i vår nedarvede måte å organisere arbeid på: den spesialiserte arbeidsdelingen.

Tradisjonell organisering av arbeidsprosessen har tre karakteristika:

1. *mange ledd* (arbeidsenheter)
2. *spesialisering* i alle ledd
3. *hierarki* i beslutningssystemet (definerte beslutningsnivåer)

Dette er essensen av det 20. århundres arbeidsorganisasjon. Oppbygging av regelverk og fagkyndighet med et snevert fokus har vært det sentrale virkemidlet for å etablere gode arbeidsenheter. Dette har sikret profesjonalisme og en skalerbar produksjon. Problemet og kostnadsaspektet ved den sterke spesialiseringen har vært koordineringen. Hierarki og byråkrati har vært nødvendige for å håndtere alle regelverk i tradisjonelle organisasjoner. Det ligger i sakens natur at slike spesialiserte og byråkratiserte organisasjoner er svært stive og tilsvarende lite omstillingsdyktige.

Vi må gripe tak i hva IT-teknologiens gevinstpotensiale beror på, understreket Mechling. Først og fremst muliggjør den en utvikling fra trange, spesialiserte jobber til åpne jobber med et bredt innhold. At informasjon gjøres søkbar, - at tradisjonelt ulike og atskilte typer informasjon gjøres søkbare sammen, muliggjør "brede" jobbinnhold og avspesialisering. En oppgave trenger nå langt færre hender ("fewer hand-offs") på veien mot ferdiggjøring. Rekker av ledd kan elimineres, dermed også tidsforbruket og alle andre kostnader som er knyttet til vertikal og horisontal koordinering i organisasjoner.

Skal offentlig administrasjon kunne utnytte dette, må den tradisjonelle arbeidsorganisasjonen brytes kraftig opp. Nyorganiseringen må ta utgangspunkt i arbeidsprosessen som helhet. Det er slike omstillinger vellykte virksomheter på privat sektor har foretatt. Pantelånsøknader, som tidligere krevde mange dagers behandling, håndteres nå på 15 minutter i kanadiske banker etter innføring av nye systemer med få "hand-offs". En punkt - eller en enkelt saksbehandler - håndterer hele behandlingsprosessen fra begynnelse til slutt ("one-stop shopping").

Lar vi blikket gå videre til hva som skjer på privat sektor i USA, ser vi at utviklingen i retning av globalisering nå også omfatter "outsourcing" av kontorfunksjoner. Amerikanske forsikringsdata databehandles i stor grad i Irland. Juristfirmaer i Boston har funnet det lønnsomt å benytte skrivestuer i Kina. Data går frem og tilbake via satellitt.

Mechling uttalte seg svært rosende om Clinton/Gore-administrasjonens IT- og fornyelsesprogrammer. Det nasjonale infrastrukturprogrammet (NII) fortjener å lykkes. Men det er vanskelig å få støtte for slike langsiktige kapasitetsbyggende tiltak i USA. Det kreves umiddelbare uttellingene for investeringene. Historisk har USA bare gjennomført noen få virkelig store infrastrukturprosjekter: åpningen av landet vestover på 1800-tallet og byggingen av highway-systemet og Apollo-programmet i vårt århundre. Det hører også med at den kalde krigen var en ytre ramme og viktig faktor mht. å skape opplutning om de to sistnevnte.

Den amerikanske måten å introdusere noe nytt på, er ikke å ta de store grunnlagsløft, men å gli smidig inn i et eksisterende marked der hvor mulighetene byr seg. Parolen er: "Try it, you may like it!". Selv utbredelsen av elektrisk strøm skjedde på denne måten. Thomas Edison kunne legge sine strømledninger i gassforsyningens rør. Denne mentaliteten og kreative evnen til å utnytte mulighetene i et stort marked har også skapt en tro på at markedet selv bringer frem de nye og gode løsningene, ofte uventet og oftest enklere og billigere enn de store, langsiktige prosjektenes. I USA vil folk i alle fall kreve en del umiddelbare resultater for å gå med på å finansiere en IT-infrastrukturbygging i offentlig regi. Denne balansen mellom langsiktighet og raske uttellingene vil være det krevende punktet når det gjelder å realisere Clinton/Gore-administrasjonens infrastrukturprogram.

Forklaringer på at folk i USA i så stor grad har mistet tillit til føderale myndigheter ble etterlyst. Mechling ville her feste blikket på prosesser og holdningsendringer over lengre tidsrom. USA kom ut av 2. verdenskrig intakt og som ubestridt "Top Nation". De første tiårene etter krigen ble preget av stor fremtidsoptimisme. Økonomien er senere kommet i ulage. Landet er blitt innhentet av Japan og Tyskland, krigens tapere. Man har gjennomgått Vietnamkrigen, fått et nytt fattigdomsproblem, opplevd sosial uro og til dels sosial oppløsning. Kriminalitet er et stadig økende problem. Man ser flere likhetstrekk med 1930-årenes USA. Mange amerikanere oppfatter USA som et samfunn i forvitring. Bekymring for fremtiden er blitt en utbredt grunnholdning, som i 1930-årene.

Linjer kan også trekkes lenger tilbake. USA som nasjon ble til gjennom en uavhengighets-kamp mot Government (England). De politiske institusjonene som ble etablert ved nasjonens fødsel, ble tuftet på en frihetsideologi som også var en anti-Governmentideologi. Denne ideologien har levd videre og brutt opp i dagen med større eller mindre styrke gjennom hele USA's historie. I tradisjonell amerikansk tenking er Government noe man fundamentalt sett trenger lite eller minst mulig av. Når Government i tillegg oppfattes å fungere dårlig - som nå - har det lite å gå på.

Hvor dårlig fungerer egentlig Government, spurte Mechling. Hva skal man sammenligne med? Siden poenget er hvordan føderale myndigheter blir oppfattet, er det nok å feste seg ved det folk ser, nemlig at den føderale sektor ligger klart etter den private når det gjelder omstillingsdyktighet. Det går på service, behandlingstid og manglende muligheter for "one stop/non-stop shopping". Offentlig sektor har ikke fulgt med på utviklingen.

Offentlige myndigheter i USA har hittil i liten grad oppfattet seg som service-instanser. På dette punktet har det alltid vært en stor forskjell på offentlig og privat sektor i USA. Her har med andre ord også offentlige organer svært mye å vinne, men forutsetningen er at de får til den innbyrdes koordinering og helhetlige organisering som kreves for å utvikle "one stop"-tjenester.

Mechling poengterte at endringsarbeid på styringsnivå i USA også medfører særlige vansker fordi styringsorganene er ment å være konserverende. Grunnlovsfedrene valgte bevisst å omgi dem med med formelle beskrankninger og bindinger for at de skulle motstå forandring. Konservative, eller strengt legalistiske politiske institusjoner skulle igjen virke konserverende på samfunnet. Et styringsverk som på mange måter er skapt nettopp for å motvirke omstilling, gjør veien til "government redesign" smal. Det gjelder å holde det legalistiske aspektet fast, og *samtidig* utnytte mulighetene for forandring og fornyelse.

Mechling anbefalte å sette ambisiøse mål for føderale omstillingsprosjekter. Mulighetene for endring må utnyttes 100%. Vi må ikke nøye oss med å redusere en behandlingsprosess fra 20 til 18 dager når potensialet er en reduksjon til 2 dager.

I omstillingsprosesser følger USA's private sektor ofte Machiavellis resept: "vær nådeløs og rask". Men USA's grunnlovsfedre var legalister i sterk opposisjon til Machiavelli. Føderale organer må følge foreskrevne prosedyrer og ta seg tid til å kjøre skikkelige prosesser. Men når valg endelig er truffet og løp er lagt, bør selve gjennomføringen av endringsprogrammet kjøres raskt, som på privat sektor. Mechlings råd for offentlig sektor var dette: bruk "slow trigger" i vurderings- og beslutningsfasen, men la gjennomføringsfasen gå som "a fast bullet".

COMPUTER PROFESSIONALS FOR SOCIAL RESPONSIBILITY (CPSR)

Cambridge, Boston

CPSR ble etablert i 1981 av en liten gruppe Edb-forskere som var opptatt av bruken av datamaskiner i våpensystem. Det er en ideell organisasjon med en sammenslutning av forskjellige organisasjoner, som arbeider for å gjøre data allment tilgjengelig. Organisasjonen omfavner aktører som f.eks. biblioteker, kirker, utdanningsinstitusjoner, datakafeer m.m. Målsettingen nå er å gi publikum og politikere en realistisk forståelse av hvilken kraft, hvilke framtidsutsikter og hvilke problemer informasjonsteknologien fører med seg. Hensikten er å gjøre befolkningen oppmerksom på kritiske valg i anvendelsen av informasjonsteknologi og hvordan disse vil påvirke samfunnsutviklingen.

Virtually Wired (i Boston og ellers) er et sted der "folk flest" kan komme å bruke The Super Highway. (Internet.) VW i Boston hadde et klasserom med 10 PC-er og 7 PC-er for tilfeldig bruk. VW startet for ca. ett år siden med å tilby WWW. Stedet drives av frivillige med arbeid for VW som er en av to jobber. VW har hatt overraskende lite besøk (ingen kø). Det koster \$ 3 pr. dag å bruke utstyret. Utsendelse av 400 gratis billetter resulterte i kun 10 besøkende. Ungdommer i nrområdet (fargede), foretrekker spill på spilleautomater. Det er en viss interesse blant jobbsøkende å benytte VW for å søke på jobblister. VW har ikke utstyr og folk for å tilby E-postbokser. (Det er mulig å få gratis E-postbokser hos Internettleverandører mot å motta reklame.)

CPSR har i over et år arbeidet med å diskutere ulike sider ved den 600 sider lange loven om Telekommunikasjon, vedtatt i kongressen. Diskusjonene, som bl. a foregår via Internet har ført til økt interesse for politikk i befolkningen. Normalt foregår lovarbeid i en indre krets rundt Washington DC, og resten av USA mottar resultatet i ettertid. I forbindelse med Telekommunikasjonsloven organiserte CPSR et bredere diskusjonsforum med deltagere fra grupper som normalt ikke har innflytelse i lovspørsmål:

- BIBLIOTEK
- KIRKEN
- UTDANNING
- VANLIGE INNBYGGERE

Gruppen utgjør the Telecommunication Policy Round Table (TPRT), som holder møter hver 14. dag i Washington DC for å diskutere, skrive brev til kongressen, publisere på Internet o.l. Det er ikke møteplikt, men de som kan møter.

I tillegg til denne gruppen har andre lobbyister vært aktive for å oppnå en lov som regulerer IT-infrastrukturen slik at det blir en felles plattform åpen for alle, og som ikke favoriserer bestemte typer eller størrelser av firma.

Tema for diskusjoner i TPRT har vært:

1) Åpne tjenester (Universal services)

Det er et offentlig ansvar at tjenestene skal være tilgjengelige for en høy %-andel av befolkningen. For eksempel er Telefonnettet alminnelig tilgjengelig takket være krysssubsidiert. Hvilke nye tjenester som omfattes? Skal alle Internettjenester være med eller er det nok med E-post? Er det et krav at tjenestene skal nås i hjemmene, eller skal de være tilgjengelig på et offentlig sted, f.eks et bibliotek? TPRT gikk inn for at en del av nettet skulle være subsidiert for allmennheten, og reserveres for ikke-kommersielle aktiviteter. Resultatet ble et kompromiss, der det i lovteksten heter at tjenesten skal være tilgjengelig til overkommelige priser (affordable rates) for skolen, i bygdesentra og i bibliotek.

2) Sensur

TIME-magazines 1. side artikkel om pornografi på Internet førte til en opphetet debatt i 3 uker i massemedia, og vedtaket av CDA - Computation Desency Act (skrevet av folk uten egenerfaring med Internet!)

CDA sier: Det skal ikke foregå utuktig snakk (Indecent speak) på Internet, inkludert også i E-post. Det er muligheter for at nettoperatører får anledning til å overvåke nettet for å håndheve loven. Pr. idag vil brudd kunne anmeldes ved klage.

I ettertid har TIME-magazine måttet gå tilbake på sine påstander (s. 50). I utgangspunktet ble loven sendt fra Senatet med CDA og fra Underhuset (House of Commons), uten CDA. Lovkomiteen som sammenfatter lovteksten, endte opp med CDA.

CDA er en mer restriktiv praksis enn gjeldende lovverk for andre medier. For eksempel tolereres framstilling av utuktig materiale i en kunstnerisk sammenheng, mens obscøne ting som f. eks barneporno er forbudt. Det arbeides aktivt med å få endret CDA. To søksmål er innledet for Føderal rett, som forventes å gå videre til Høyesterett innen utløpet av året.

En gruppe bestående av organisasjonene ASLU (som beskytter siviles rettigheter), CPRS og 19 andre, har som søksmål at loven er for upresis (vag).

En gruppe bestående av den Amerikanske Bibliotek Forening, Microsoft og andre store amerikanske firma har som søksmål at loven er fundert på manglende kunnskaper om Internet.

3) Kryptering og juridisk status av Elektroniske dokument

Status idag er at E-dokument normalt ikke anses som bindende pga. manglende krypteringsmuligheter.

Myndighetene i USA har ikke villet eksportere / offentliggjøre krypteringsalgoritmer hverken for kommersiell bruk i USA eller til utlandet. Clipper shipen ble en skandale og måtte trekkes tilbake pga slike restriksjoner. "Tredje-part løsninger" er blant de som nå vurderes og krypteringssystem fra Europa begynner å få utbredelse i USA pga. restriksjonene. CPRS tror at USA offisielt vil oppgi restriksjonene i løpet av året, siden disse møter kraftig kritikk fra amerikanske firma som nå har reduserte forretningsmuligheter.

4) Frykt for mediakonsentrasjon

Det er en tendens til at de store selskapene kjøper de mindre i stadig økende grad. For eksempel ble antall telefonselskap redusert fra 7 til 6 ifjor og det forventes en ytterligere reduksjon til 3 i løpet av et par år.

Disney har kjøpt ABC, og det er tendenser til at nyhetssendinger benyttes for å informere om underholdningsprogram senere på kvelden. Målet må være å holde nettet (Super Highway / Internet) åpent ved å skille driften av selve nettet fra innholdsleveranse. Dette er ikke fastsatt som betingelse i loven. Boken "New Community Networks", av Douglas Schuler, leder for CPSR, belyser behovet for åpne nettverk i et samfunns perspektiv. Telefonselskapene ønsker bedre kontroll med bruken av nettet, fordi Internet idag kan brukes for å "ringe" globalt til lokaltakst.

Andre forhold:

- Folk flest ønsker å bruke E-mail og News heller enn WWW pga mulighetene for kommunikasjon (og at disse applikasjonene er billigere i bruk).
- Mange er skremt bort fra å bruke nettet pga "the Hype", omkring nettet i media.
- Mange ser på nettet som et "leketøy" for det hvite Amerika.
- Kvinner ønsker ikke å gå inn i et rom fullt av menn, for å lære seg å bruke nettet. Egne kvinnekvelder har vært populære.
- Det finnes ikke skikkelige statistikker for utbredelse av PC-er og Internettilknytning fra hjemmene for USA. Noen undersøkelser anslår at 50 % av hjemmene har egen PC. Undersøkelse om utbredelse av modem varierer fra 25 % til 1 % av befolkningen. Spørsmålet vil sannsynligvis bli tatt med neste folketelling i år 2000.

LOTUS Boston

Lotus, nylig kjøpt av IBM, har gjort stor suksess med sine Notes-produkter. Notes er en av de mest kjente gruppevare-produktene på markedet.

Gruppevareproduktet til Lotus er en åpen plattform hvor man kan dele kunnskap og bygge forretningskritiske databaser. Med Notes skal samarbeidet mellom ansatte og avdelinger bli enklere.

Med internett-eksplosjonen og Netscape-suksessen tvinges Lotus til å dreie sine produkter mot internett. Besøket hos Lotus i Boston ble preget av dette.

Det første foredraget ble holdt av Steven Lewis, Group Manager for Message Marketing i Lotus. Han fokuserte på produktene Ccmail og NotesMail, og de nye utfordringene internettet betyr for Lotus. For få år siden snakket Lotus om produkter for elektronisk post. Nå er det snakk om "message solutions".

Lotus fokuserer på løsninger for administrasjoner, sluttbrukere og næringsliv. Lotus ser behovet for at e-post løsninger skal være forenlig med internett og bruk av world wide web. E-post smelter nær sagt sammen med internettet.

Lewis hevder X.400 er en døende standard. Dette farget hele hans innlegg. Han hevder at Notes Mail er svaret på alle problemer.

Statens Dataforums inntrykk var at Lewis ville selge Notes for enhver pris. Inntrykket var at Lotus lukker kundene inne, og at selskapet forsøker å forandre kundene i sin retning istedet for å løse kundenes behov.

Han snakket varmt for Lotus' nye prestisjeprodukt, InterNotes, som ifølge Lewis gjør det mulig å publisere informasjon på internett uten å kunne vite noe om HTML-programmering.

Lewis sier Lotus er opptatt av at brukerne skal få mer glede av internettet. Han peker på at 40 prosent av de ansatte i USA er på web, men at 80 prosent av disse ikke ser det helt store poenget med å være der.

Lewis sier det er 6,6 millioner Notes-brukere i dag. Med lanseringen av Notes 4.0 fikk Lotus 2,3 millioner nye brukere.

Hans kollega, Bill DeStefanis, understreket også internettets betydning. Samtidig har Lotus behov for å markere at Notes er et verktøy som gjør at brukerne får mer glede av internettet.

"Internettet er bare en ny informasjonskanal som skal bringes inn i Notes", sa DeStefanis. Han mener en av utfordringene blir å bringe web-sider enklere til folk.

Judy Jalbert, Notes Product Manager, viste hvordan Lotus tenker når det gjelder "workflow" - det vil si arbeidsdeling som metode. Notes består av dynamiske menyer, med databaser. Organisasjoner som bruker Notes bygger ut Notes-applikasjonene selv.

Hun innrømmet at Notes ikke har en løsning for krypterte e-post-meldinger mellom ulike systemer. Løsningen for kryptering er kun relevant innen Notes, men det jobbes med dette innenfor sikkerhetsmiljøer i USA, sa hun.